

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno K 60—
polletno K 30—
četrtletno K 15—
posamezna številka K 2-50

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 1200 K
" " " $\frac{1}{2}$ " 600 K
" " " $\frac{1}{4}$ " 300 K
" " " $\frac{1}{8}$ " 150 K
" " " $\frac{1}{16}$ " 75 K
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
24 kratni objavi 10% popusta

V. letnik.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1922.

Štev. 15.

Zadnji številki «Obrtnega Vestnika» smo priložili poštne položnice v svrhu vplačila naročnine za leto 1922. Toda do danes se je le majhen del naročnikov odzval in plačal naročnino. Zato si dovoljujemo postaviti na dotične vprašanje: Odkod naj vzame upravnništvo denar, da bo moglo poravnati tiskovne in druge stroške za list? Apeliramo na razsodnost in ponovno prosimo, naj se nam nakaže takoj naročnina, da bo tako moglo tudi upravnništvo zadostiti svojim dolžnostim! Naročnina znaša za vse leto samo 60 kron, za pol leta pa 30 kron.

Upravnništvo «OBRTNEGA VESTNIKA».

Zborovanje obrtnikov Slovenije v Ljubljani.

Dne 17. julija 1922. so se sešli v Ljubljani zastopniki celokupnega obrtništva vse Slovenije k protestnemu zborovanju v zadevi bolniških blagajn. Zastopani so bili sledeči okraji: Ljubljana mesto in okolica, Vrhnika, Logatec, Lož-Cerknica, Kočevje, Novo mesto-Črnomelj, Krško, Mokronog, Kranj, Škofja Loka, Radovljica-Jesenice, Kamnik, Zagorje, Sevnica, Krško, Kostanjevica, Brežice, Celje, Ljutomer, Maribor.

Zborovanje se je vršilo v vrtnem salonu pri Novem svetu v Ljubljani. Točno ob 10. uri je predsednik obrtnega društva Zg. Šiške, g. Černe, otvoril zborovanje s pozdravnim nagovorom na navzoče in je v kratkih potezah očrtal namen sestanka. Na njegov predlog je bil izvoljen za predsednika zborovanja g. Josip Arhar, mizarski mojster iz Vižmarij št. 20, ki je predsedstvo prevzel, zahvalivši se za zaupanje. Predlagal je, da se njihovima Veličanstvoma kralju Aleksandru in kraljici Mariji pošlje vdanostna brzojavka, kar je bilo soglasno in z odobravanjem sprejeto.

Nato je podal besedo voditelju strokovne nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano g. A. Jeločniku, ki izjavi, da govori v imenu in po naročilu obrtnikov obrtnega društva Zgor. Šiške in Št. Vida, ter prosi navzoče tozadevnega privoljenja. Nato precej obširno razpravlja o neznosnih razmerah, ki so nastale v bolniški blagajni. Prav zato, da bi se našel način, kako odpomoči tem razmeram, se vrši to zborovanje. Sicer so se enaka protestna zborovanja vršila že v mnogoterih krajih, toda vedno brez uspeha, ker so bile vrste obrtnikov razdvo-

jene, razcepljene. Čutili smo torej potrebo enotnega, skupnega nastopa. — Kajti sedanji položaj je neznošen, nevzdržen!

Nekateri smatrajo to zborovanje za nepotrebno, neumestno in celo predrzno. Uspehov res še nimamo za siguranih. Toda slišijo naj nas, čujejo naj naše pritožbe, zvedo naj, da je obrtnik med vojno premnogo trpel, a je sedaj po vojni najmanj vpoštevani, najbolj zapostavljeni. Obrtniki vse Slovenije enotno, složno zahtevamo, kar zahtevati smemo in kar doseči moramo. Zahtevamo vzpostavitev okrajnih bolniških blagajn, kakor so bile do nasilne centralizacije. Zahtevamo, da se vrnejo vse neupravičeno razdeljene nagrade. To so naše zahteve, od katerih ne moremo in ne smemo popustiti niti za las.

Pa se bo morda kdo oglašil, češ, kako ste nazadnjaški, vsaj centralizacija blagajne more biti obrtnikom le v korist, ker lažje uspeva in napreduje veliko skupno podjetje kot pa več manjših. Da, tudi mi smo o tem enakega prepričanja. Žal pa, da s prepričanjem ni nikakega zaupanja. Odkrito povedano, da tem ljudem, ki so doslej vodili bolniško blagajno, ne zaupamo in nikdar več zaupati ne moremo. Smatrajo nas za malkontente, rovače in hujskače. Toda nismo in tudi nočemo biti! Vsakdo mora priznati, da smo mnogo prenesli, mnogo pretrpeli, da so bile doslej vse naše prošnje kategorično zavržene, da je vladal v blagajni najhujši absolutizem, kakršnega ne pojмимо in kakršen nima primere. Vsakdo pa tudi dobro ve, da tako dalje ne more in ne sme iti, ker sicer bomo samo na davkih in plačevanju v bolniško blagajno popolnoma ubožali.

Kdo izmed obrtnikov pa je vedel, da se kuje nov zakon, da se je penesla centrala v Zagreb in se bo pozneje v Beograd, da se tako dosedanji predragi aparat deseterno razširi in tudi deseterno podraži? Kdo izmed obrtnikov pa je bil navzoč pri sestavljanju tega zakona? Ali je tako postopanje s svobodnimi državljani v svobodni državi primerno in pravilno? Ali se sme obrtnika poznati edinole takrat, kadar treba plačati, sicer pa je popolnoma brezpraven? Žalostna, do neba kričeča je krivica, ki so jo prizadeli s tem zakonom splošnemu obrtništvu. — Govornik predlaga, da se o zadevi otvori debata, da se solidarno, tovariško medsebojno pomenimo, katero pot ukreniti, da bo sigurneje privedla do cilja. Končno pozivlja obrtnike k združitvi v enotno bojno vrsto! Ne več hlapčevati raznim strankam, ki poznajo obrtnika edinole takrat, kadar ga rabijo, ki pa takoj pozabijo nanj, kakor hitro je — po volitvah.

Nato je povzel besedo g. Lenarčič, industrijalec na Vrhniki, ki je izvajal: Zadeve bolniške blagajne se tičejo tudi industrijalcev. Ne zadostuje, ako sprejmemo samo resolucijo. Treba je sestaviti ožji odbor, ki naj zbira razne podatke glede razmer v bolniški blagajni. Treba je misliti, kako bi se izpodbil zakon o bolniškem zavarovanju. Posamezne podatke treba zbirati in napisati. — Treba je dobiti številke vseh računov, koliko denarja pride v prid delavcem. V kakšnem razmerju stoje izplačila in upravni stroški. Mi potrebujemo jasno sliko uprave. Mi moramo *štediti*, sicer bo vse narodno gospodarstvo propadlo. Denar, ki ga plača delavec v bolniško blagajno, gre vendar iz rok delodajalca. Kako se uporablja ta denar, kako veliki so upravni stroški, tega danes ne ve nihče in to je ravno, kar nas mora najbolj interesirati! Mi hočemo, da se nas vpoštevata. Člani tega predlaganega odbora naj bi pazili, kam gre denar, in zlasti pazili na centralo. — Če bo ta odbor imel zbrano gradivo, bomo lahko nastopili z večjo vehemenco.

Nato je dobil besedo g. I. Bizjak iz Celja. Poudarja, da so mu razmere kot članu sosveta v bolniški blagajni precej dobro znane. Boj se je začel že po preobratu, takoj ko je bil zaprečen vsak vpogled v upravo bolniške blagajne. Naloga sosveta, v katerega sem bil vpoklican tudi jaz, je bila, prepričati se, kako se gospodarji v blagajni, ki je bila centralizirana *proti naši volji!* Kako pride odbor do tega, da bi gospodaril čez vso Slovenijo na gotovo pritrditev poverjenika za socialno skrbstvo! Zahteval sem, naj se mi pove, kako je bilo z nagradami. Podravnatelj dr. Žužek mi je rekel: Težko mi je povedati, da sem jaz kot podravnatelj dobil nagrado 10.000 K. Ravnatelj Kocmur pa je dobil 25.000 K nagrade in 12.000 K redne nagrade. Drugi uradniki so dobivali dvakratno mesečno plačo. Ugotovljeno je tudi, da so se take nagrade delile že leta 1920., le da ne tako razkošno, kakor leto pozneje. Sestavljena je bila na zahtevo preiskovalna komisija, ki je imela ogromno dela. Izkazalo se je, da je dobil podravnatelj ne le 10.000 K, kakor je trdil, ampak 22.000 K. Tudi druge nagrade so bile preogromne. V prvi seji se je razdelilo približno pol milijona kron nagrad. Prišlo pa je do nagrad na sledeči način: slišali so, da bo razpuščeno načelstvo v Ljubljani in so rekli: Le hitimo! Razdelili so si nagrade, češ, da so vsi v stiskah itd. Dohodkov je imela blagajna v letu 1920. 13 milijonov kron, v tekočem letu pa se pričakuje približno 50 milijonov kron. Zahtevali smo dalje, da se mora blagajniški luksuavto prodati, čeprav čuti g. Kocmur in tovariši, da je prijetno po trudapolnem dnevnem delu z njim se peljati na izprehod. Uradniki so bili sprejeti iz strankarskih ozirrov in so bili večinoma nezmožni. Samo upravni stroški znašajo mesečno pol milijona kron.

K besedi se oglasi g. Ogrič iz Novega mesta, ki izvaja: Kar je bilo, je prešlo in je za nas postranskega pomena. Najvažnejše je to, da se najde pot, po kateri bi se dale sedanje razmere zboljšati. Govori proti centralizaciji in pravi, če smo proti zagrebski, smo tudi proti štajerski ali ljubljanski. Kritizira novi zakon, ki je preobširen. Naše zborovanje naj bi imelo vsaj toliko uspeha, da bi se otrsli zagrebske centrale. To bo velikanski aparat, katerega bomo edinole mi plačevali. Odbor, po mislih g. Lenarčiča, bi bil dober, toda imeti bi moral popolnoma proste roke. Dalje vpraša, kje so bili oni, ki so imeli kaj govoriti, ko se je delal zakon o zavarovanju delavcev. Zakon je tukaj in je zastoj vsaka resolucija. Veliko smo zamudili, ker nas zastopniki niso pravočasno obvestili. Vpraša g. Franchetti in zastopnike raznih sosvetov, kako je do tega prišlo.

G. Franchetti izvaja: Ko je ministrstvo zvedelo o prejšnji upravi, je nastopilo proti njej. Vsi so izkoriščali bolniško blagajno na škodo delodajalca in delodajalca. Ministrstvo je zato dobro storilo, da je razpustilo načelstvo in nastavilo sosvet. Ni mu pa znano, kdo je sestavil zakon in kdo je stavljal predlog o centralizaciji v Zagrebu. On sam je imenovan v prvo načelstvo kot predstavitelj obrtnih zadrug na Kranjskem. Poroča, da je prva seja imela namen, da se je konstituiral odbor. Le 12 odborniških mest je za delodajalce in 12 za delojemalce. Tu torej ne more biti zastopana vsaka obrtna korporacija. — Predsedstvo bo razdelilo delavce v kategorije glede nesreč. Vsi uradniki bodo po večini odšli in bodo nameščeni drugi, ki bodo pravilno vodili upravo. Govori za centralizacijo, a pravi, da se bo v bodoče gledalo na to, da dobi vsaka poslovalnica svoj sosvet. Če se ta moj predlog sprejme, je že to velik korak naprej. — Upravni stroški znašajo sedaj 29 odstotkov vseh dohodkov. Ker je pariteta v odboru, bo tudi plačevanje paritetno: pol delodajalec, pol delojemalec. Sem tudi za odbor po predlogu g. Lenarčiča. Paziti moramo, da ne bodo delavci izkoriščali bolniške blagajne. Mi bomo odločno zahtevali, da ne bo šel ves denar v Zagreb in tudi ne v hrvaške denarne zavode. Zagotavljam, da bom vršil svojo dolžnost in se zahvaljujem g. Bizjaku za doprinešeno razkritja.

G. Igljič, krojaški mojster iz Ljubljane: Hotel sem omeniti, da bo današnji shod neuspešen. Jaz sem za osebno intervencijo, ki naj bo toliko energična, da se nam nekaj zasigura. Ne smemo preiti točke, da se nam zasigura, da bodo dosedanji izkoriščevalci odleteli. V odgovor g. Ogriču pove, da je bil zakon izdelan baje že v prvi polovici leta 1920.

(Konec prihodnjič.)

Na vdanostno brzojavko kralju in kraljici, poslano z zborovanja obrtnikov v Ljubljani dne 17. julija t. l., smo prejeli sledeči odgovor:

**Predsedniku zborovanja obrtnikov Josipu Arharju
Št. Vid pri Ljubljani.**

Njihovi Veličanstvi se zahvaljujeta za izjavo vdanosti.

Janković.

I. Zadravec:

Vse, kar je prav.

Mnogokrat opazujemo med našim obrtniškim svetom, da vzdržujejo naši mojstri proti obstoječim zakonom določbam in brez ozira na tozadevne predpise svojih organizacij (obrnih zadrug) prekomerno število obrtnih učencev. Zlasti pri podeželskih zadrugah presegata ta nered vse meje; takim načinom ne pridemo do zaželjenega cilja glede vzgoje obrtnega naraščaja. Nič redkega ni, da najdemo pri posameznikih štiri, da celo pet učencev — in nobenega pomočnika.

Nočemo premotrivati, ali je to golo koristolovstvo naših mojstrov, dvomimo pa, da jih vodijo k temu idealnejši motivi! Zaenkrat hočemo pribiti samo dejstvo, da je tem razmeram — bolj kot mojstri sami — sokriva brezbriznost dotičnih zadrug, odnosno njih načelstev. Kam dovedemo s fabrikacijo pomočnikov? Kako naj pošten in dober pomočnik najde delo, če zanj pri prekoštevlnem zaposlovanju učencev ni prostora. Število učencev naj bi bilo stalno v pravilnem razmerju s pomočništvom, mojstri brez pomočnikov naj bi ne imeli več kot dva učenca.

Pod opisanimi razmerami trpi strokovna, pa tudi moralna vzgoja našega naraščaja; pod temi okoliščinami dobivamo pomočnike, katerih nas je — po oproščenju dostikrat samih sram.

Štejem si v dolžnost, opozoriti zadruga na ta nedostatek. Tudi zveze naj bi v tem pogledu vplivale na zadruga. Pokrajinska uprava bi pa storila dobro, če bi se za razmere zanimala in pri naših korporacijah poskrbela za rednejše in koristnejše izvrševanje obrtno-zakonskih predpisov.

Posredovanje dela za Slovenijo leta 1921.

Kakor že v vseh kolikor toliko naprednih državah, se je uredilo tudi pri nas takoj po prevratu javno posredovanje dela, ki ga vodi v Sloveniji Državna posredovalnica za delo s svojim osrednjim uradom v Ljubljani ter podružnicami v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj in Murski Soboti. Eksistenčno potrebo te institucije dokazuje najbolj živahen promet in pa lepi uspehi, ki jih je do sedaj dosegla, v kljub temu, da se je imela boriti še z velikimi težočami. V preteklem letu izkazuje namreč Državna posredovalnica za delo naslednji promet:

Skupni promet 32.747 strank (moških 22.063 in ženskih 10.684). Od teh je bilo delodajalcev 16.106 strank (moških 10.490 in ženskih 5616) in delojemalcev 16.641 strank (moških 11.573 in ženskih 5068). Posredovanj se je izvršilo 10.086 (in sicer moških 6623 in ženskih 3463), kar znači, da je preskrbela posredovalnica: zaprosenih delavcev 61,4 % delodajalcem (leta 1919. le 43 %, leta 1920. pa 61 %), zaprosenih služb 60,6 % delojemalcem (leta 1919. le 33 %, leta 1920. pa 50 %). Vseh dopisov je rešila posredovalnica 9234 (leta 1920. le 6901).

Posamezne podružnice izkazujejo naslednji promet in uspehe:

- 1.) Ljubljanska podružnica 12.529 strank in 4254 posredovanj.
- 2.) Mariborska podružnica 12.090 strank in 2477 posredovanj.
- 3.) Celjska podružnica je bila zaprta, ker ni bilo uradnika.
- 4.) Ptujška podružnica 737 strank in 85 posredovanj.
- 5.) Prekmurska podružnica 7391 strank in 3270 posredovanj.

Normalno so poslovale ljubljanska, mariborska in prekmurska podružnica, celjska se je morala začasno zapreti, ker ni bilo uradnika, ptujška je pa v preteklem letu le životarila, ker je bila nameščena v Strnišču pri Ptujju. Meseca decembra se ji je pa posrečilo dobiti v Ptujju potrebne lokale, vsled česar je upati, da bo mogla odslej tudi ta v večji meri vršiti svoje naloge.

Celokupni promet in uspehi Državne posredovalnice za delo v Sloveniji so bili doslej naslednji:

Leta 1919. je bilo 36.553 strank in 6860 posredovanj; leta 1920. 28.518 strank, 7820 posredovanj; leta 1921. 32.747 strank in 10.086 posredovanj; skupno torej 97.818 strank in 24.766 posredovanj.

Te številke kažejo, da promet v kljub vedno večjemu konsolidiranju naših gospodarskih razmer nikakor ne nazaduje, obratno, da je pričakovati še vedno večjega prometa, uspehi pa stalno naraščajo, čim bolj se izpopolnjuje notranja organizacija tega novega, a zelo važnega socialnopolitičnega zavoda.

Osrednji urad, ki vodi vso organizacijo in poslovanje, za enkrat še ni polagal tolike važnosti na to, da se poveča promet, kakor zlasti na to, da izpolnjuje zavod tiste socialnopolitične naloge, ki so mu namenjene. Tako je posvetil v preteklem letu posebno pozornost veliki bedi brezposelnih prekmurskih poljskih delavcev, potem težkemu položaju naših sezonskih gozdnih delavcev, ki so jih doslej razna židovska podjetja zelo izkoriščala; dalje posredovanju vajencev itd. V tem oziru ima za znamenovati zavod v preteklem letu prav lepe uspehe. Tudi v bodoče namerava posvetiti zavod, če bo našel pri merodajnih faktorjih dovolj razumevanja in podpore, tem vprašanjem posebno skrb; poleg tega pa namerava še intenzivno organizirati invalidno posredovanje, posredovanje v inozemstvo in iz inozemstva itd. V gospodarskem oziru je zlasti važno to, da je začel zavod organizirati obrtne vajence iz Bosne v Slovenijo v svrhu dvignjenja bosanske obrti.

K položaju na delovnem trgu v letu 1921. bi bilo v splošnem pripomniti naslednje:

Veliko brezposelnost je bilo opaziti vse leto med nekvalificiranimi delavci (industrijskimi in agrarnimi) ter med rudarji, živilskimi delavci, trgovskim in pisarniškim osebjem ter med kovinarji.

Pomanjkanje delavcev je bilo opaziti zlasti v lesnih in gradbenih strokah ter med kvalificiranimi specialisti vseh panog. Da se to nenormalno razmerje izravna, je poizkusil organizirati osrednji urad posredovanje naših sezonskih delavcev (zlasti poljskih) v inozemstvo, iz inozemstva pa dobavljati za našo obrt in industrijo neobhodno potrebne specialiste in gradbene delavce (te zlasti iz našega Primorja). Žal, da so bili ti koraki, vsled strogih tozadevnih predpisov, doslej še skoro brezuspešni, treba bo pa v interesu vsega našega gospodarskega življenja to vprašanje čimprej rešiti.

Končno bodi še omenjeno, da je izdal zavod v preteklem letu skupno 3790 nakaznic za polovično vožnjo na železnici v skupni vrednosti 73.343,70 Din; skupno število brezposelnih dni pri posredovalnici v evidenco vzetih delavcev je pa znašalo 108.047 dni.

Razno.

Ustanovitev zadruga trgovskih vrtnarjev.

Uredba ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani, o ustanovitvi pokrajinske zadruga trgovskih vrtnarjev za Slovenijo.

Na podstavi § 111. obrtnega reda se odreja:

Člen 1.

Ustanavlja se tale pokrajinska strokovna obrtna zadruga za območje pokrajinske uprave za Slovenijo: Zadruga trgovskih vrtnarjev za Slovenijo.

Člen 2.

Z ustanovitvijo zadruga, navedene v členu 1., so postali vsi trgovski vrtnarji člani te strokovne zadruga ter so izločeni iz obrtnih zadruga, pri katerih so bili do sedaj včlanjeni.

Člen 3.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem razglasitve.

Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelak v Ljubljani,

dne 15. julija 1922.

Načelnik: Dr. Marn s. r.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani se je preosnovala z dnem 1. julija 1922. v zmislu zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922., Uradni list št. 62, v Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, njene poslovalnice in ekspoziture pa v Poslovalnice ljubljanskega okrožnega urada za zavarovanje delavcev v (na) itd.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani naznanja svojim članom, da se v slučaju bolezni takoj prijavijo pri blagajniku g. I. Kersničju, Resljeva cesta 1, kjer se dobé vse potrebne tiskovine za zdravnika in zdravila.

O d b o r.

Grški konzulat v Zagrebu. V Zagrebu se je ustanovil generalni konzulat kraljevine Grške. Konzulat je začel poslovati dne 15. t. m. Uradni prostori se nahajajo na Jelačićevem trgu št. 24. Delokrog konzulata obsega Slovenijo, Hrvaško in Slavonijo.

Ljubljanski veliki sejem. Zavarovanje privatnih paviljonov in razstavnega blaga na sejmskem prostoru Ljubljanskega velesejma proti požaru in vlamu. Vsi lastniki privatnih paviljonov na sejmskem prostoru so primorani zavarovati svoje paviljone proti požaru. Zavarovanje preskrbi na željo tudi sejmski urad pri koncernu zavarovalnih družb, katerega vodilna družba za Ljubljanski velesejem je Zavarovalna zadruga Croatia, podružnica v Ljubljani. V svrhu pravilne informacije in pregleda podajamo dotičnim interesentom praktično primero stroškovnika. — Ako zavaruje razstavljaletec svoj paviljon za vsoto 100.000 kron, bo plačal za dobo enega leta sledečo premijo: premija 7:50 %, 750 kron, pristojbina 220 kron; 2% kolkovina 19:40; 3% ogn. prisp. 29:20 kron; skupaj 1018:60 kron. — Onim razstavljalcem, kateri razstavijo svoje predmete v zgradbah last Ljubljanskega velesejma, je zavarovanje njihovega blaga dano na prosto, vendar jim pa isto toplo priporočamo. Pripominjamo pa, da ima zmisel zavarovati poleg proti požaru, tudi proti vlamu samo za one razstavljalce, kateri so si najeli prvi prostor, to je v popolnoma zaprtih paviljonskih zgradbah. Služi naj Vam praktična primera stroškovnika. Če zavaruje razstavljaletec svoje blago proti požaru za čas od 20. julija do 20. oktobra 1922. na sejmišču Ljubljanskega velesejma za vsoto 300.000 kron, plača sledečo premijo: Premija 3% 900 kron; pristojbina 242 kron; 2% kolekovina 22:84 kron; 3% ognj. prisp. 34:36 kron; skupaj 1199:20 kron. — Ako pa zavaruje razstavljaletec svoje blago za vsoto 300.000 kron proti vlamu za prej omenjeno dobo, bi plačal: premija 900 kron; pristojbina 342 kron; kolkovina 23 kron; skupaj 1165 kron.

Ukinjene naredbe. Zakonodajni odbor narodne skupščine je po členu 130. vidovdanske ustave z zakonom z dne 3. marca 1922, «Uradni list» št. 144, ukinil veljavnost naslednjih naredb bivše deželne vlade za Slovenijo: 1.) Naredba z dne 10. decembra 1919., «Ur. list» št. 796, s katero se je nadrobna prodaja alkoholnih pijač v posodah, zaprtih po trgovskem običaju, pridržala izključno le trgovcem z mešanim, špicerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom; 2.) naredba z dne 20. decembra 1919., «Uradni list» št. 615, s katero se je proglasila trgovina z živino za koncesijonirano obrt; 3.) naredbe z dne 20. dec. 1919., «Ur. l. št. 816, s katero se je koncesijonirala trgovina z mlekom in jajci; 4.) naredba z dne 18. avg. 1920., «Ur. list» št. 327, s katero so se proglasile za koncesijonirane obrti agenturna in komisijska trgovina, menjalnica, trgovanje z valutami, trgovina z mešanim, kolonijalnim, špicerijskim in materialnim blagom na debelo in trgovina z deželnimi pridelki (žitom, mlevskimi izdelki, suhim sočivjem, s krumpirjem, s senom in slamo) na debelo in

se je zanje uvedel dokaz usposobljenosti po § 13 a o. r., kakor je predpisan za trgovca z mešanim blagom. Vsled določb člena 130. ustave je prenehala veljati tudi naredba deželne vlade za Slovenijo z dne 31. decembra 1920., «Uradni list» št. 22 ex 1921. glede izdajanja omenjenih stavbno-obrtnih koncesij na Kranjskem in Koroškem. S to naredbo je deželna vlada preklicala razglasa bivše c. kr. deželne vlade na Kranjskem z dne 28. decembra 1894., dež. zakonika št. 3 ex 1895. in bivše c. kr. dež. vlade za Koroško z dne 11. marca 1896., dež. zak. št. 10, s katerima se je dovolila izdaja omenjenih koncesij na zidarski, tesarski, kamnoseški in vodnjakarski obrt. Ker ministrstvo trgovine in industrije naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 31. decembra 1920., «Uradni list» št. 22 ex 1921. ni predložilo do dne 28. julija 1921. zakonodajnemu odboru, je s tem dnem naredba izgubila veljavnost in obrtne oblasti I. instance zopet lahko izdajejo omenjene stavbno-obrtne koncesije.

Državna borza dela. Pri vseh podružnicah «Državne borze dela» v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 2. do 8. julija 1922. dela 270 moških in 134 ženskih delovnih moči. Delodajalci pa so iskali 521 moških in 137 ženskih delovnih moči. Posredovanj se je izvršilo 239. — Promet od 1. januarja do 8. julija 1922. izkazuje 21.880 strank, in sicer 10.950 delodajalcev in 10.930 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 4950. — Dela i š č e j o: elektro monterji, čevljarji, krojači, šivilje, peki, mlinarji, natakariji, natakarike, trgovski sotrudniki, prodajalke, dninarji, dninarice, sluge, vzgojiteljice, pisarniške moči, vlagalka, vajenci, vajenke itd. — V delo se s p r e j m e j o: rudarji, kleparji, kolarji, mizarji, zidarji, tesarji, pomožni delavci v tovarne, avtomehaniki, pomožni delavci k zidarjem, pleskarji, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Gibanje čevljarjev v kostanjeviškem okraju. Dne 25. marca 1922. so imeli čevljarji mojstri iz sodnega okraja kostanjeviškega svoj sestanek v Kostanjevici. Sestanek je bil sklican v svrhu, da si ustanove čevljarji mojstri tega okrožja svojo lastno strokovno čevljarstvo zadrugo. Sestanek je vodil g. Josip Golobič, čevljarji mojster iz Bušeče vasi. Zbrani obrtniki so si na tem sestanku sestavili potrebna združna pravila ter so podpisali izjavo, da žele izstopiti iz obstoječe obrtne zadruge in pristopiti k na novo ustanovljeni čevljarji zadrugi. Pripravljalni odbor je podpisal tozadevno prošnjo in jo predložil okrajnemu glavarstvu v Krško. Ker so pa čevljarji napravili ta korak sami, ne da bi bilo to sklenjeno, je okrajno glavarstvo na združnem občnem zboru kot obrtna oblast, naročilo obrtni zadrugi, da naj skliče občni zbor glede vprašanja izstopa čevljarjev. Zdrugi načelnik obrtne zadruge, g. Josip Hudoklin, je sklical občni zbor na dan 23. julija 1922., ob 9. uri zjutraj. Ker ob določeni uri ni bilo zadostno število članov, se je vršil občni zbor istega dne ob 10. uri. G. načelnik je otvoril zborovanje in označil pomen izrednega občnega zbora. K besedi se je oglasil g. Josip Perkovič, ključavničarski mojster iz Št. Jerneja, ki izvaja mnenje, da ostane zadruga tako kakor je bila do sedaj, skupaj. Ker se ni nikdo drugi zglasil k besedi, so prišli tudi čevljarji do besede. V imenu čevljarjev je govoril prvi g. Josip Golobič, čevljarji mojster iz Bušeče vasi, ki je temeljito obrazložil pomen strokovne zadruge. Podčrtal in poudarjal je, da so strokovne zadruge velikega pomena, in da imajo kolektivne zadruge temu nasproti zelo male važnosti, da je on prepričan, da se v kolektivni zadrugi dá veliko napraviti, da je pozitivno delo mogoče samo v strokovni zadrugi. Vsi zborovalci so ga pazljivo poslušali in odo-

bravali njegova temeljita izvajanja. Nato je načelnik gospod Josip Hudoklin dal na glasovanje predlog, ali ima kdo kaj ugovarjati proti temu, da se čevljarji od sedanje obrtne zadruge odločijo in si ustanove svojo strokovno zadrugo. Vsi zborovalci so enoglasno odobrili zahtevo čevljarjskih mojstrov. Nadalje je g. Hudoklin tudi temeljito razpravljajal o pomenu strokovnih zadrug, poudarjal je velike koristi, ki jih prinašajo strokovne zadruge obrtnemu stanu, ter nato zaključil zborovanje.

Deželna zadruga dimnikarjev za Slovenijo. (Nadaljevanje poročila rednega združnega zborovanja dne 29. junija.) **Točka 2.** Na predlog gosp. načelnika je čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora vsled preobširne vsebine na soglasno željo odpadlo. — **Točka 3.** Tajnik je poročal, da je bilo v letu 1921. odposlanih skupaj 1309 spisov, in sicer na okrajna glavarstva v Sloveniji 48, na mestne magistrature 36, ravnateljstvu državne železnice, sekcijam in inspektoratu 26, ministrstvu za trgovino in obrt 19, pokrajinski upravi in kraljevemu namestniku 14 ter 12 resolucij poslancem in ministrom v Beograd. Nadalje je bilo odposlanih deželnim in okrajnim sodiščem 7, obrtni zvezi 6, Udruženju dimničarjev v Zagrebu 4, obrtnim nadaljevalnim šolam, trgovski in obrtni zbornici ter ministrstvu financ po 4 dopise. Vsi ostali dopisi pa so bili naslovljeni različnim korporacijam in združnim članom. Došlih spisov je zaznamovati v letu 1921. skupaj 541, in sicer od raznih okrajnih glavarstev, mestnih magistratov, državne železnice, obrtne zveze, ministrstva za trgovino in industrijo, Udruženja dimničarjev v Zagrebu, obrtne nadaljevalne šole, sodišč itd. ter od raznih korporacij in združnih članov. Nadalje sledi iz tajnikovega poročila natančna statistika o zaprosenih, podeljenih in odklonjenih koncesijah v bivši Kranjski, Štajerski ter Prekmurju. Vsi tozadevni spisi se nahajajo kronološko urejeni v združnem arhivu. Slednjič je povzeti iz tajnikovega poročila, da je imela zadruga koncem leta 1921. 84 združnih članov, in sicer v bivši Kranjski 43, Štajerski 35, Koroški 1 in v Prekmurju 5 članov. Pomočnikov je bilo skupaj 44, poslovodij 8 in vajencev 34, od katerih je bilo proglašanih 9 za pomočnike. Zadruga je imela v preteklem letu 32 sestankov in večina teh sestankov se je vršila glede razdelbe mesta Ljubljane. (Se vzame na znanje.) Blagajniško poročilo izkazuje za leto 1921. na dohodkih in na stroških znesek 28.457 K 97 vin. Računski zaključek, ki je bil zborovalcem razporejen v vpogled, se je odobril ter vzela na znanje. — **Točka 4.** Računski pregledovalec Andrej Udovič poroča, da je našel pri pregledovanju računov vse v redu ter da se računski zaključek vjema z blagajniškimi knjigami. Nato je predlagal g. Josip Kovačič kot drugi računski pregledovalec, pooblaščen od računskega preglednika g. Giraldija, da se podeli blagajniku popolni absolutorij, ker se je našlo pri pregledovanju knjig vse v najlepšem redu. (Sprejeto.) — **Točka 5.** K točki: Proračun za poslovno leto 1922., ki izkazuje na predvidnih prejemkih in izdatkih vsoto 10.001 Din, pripomni načelnik vedno naraščajočo draginjo in da je vsled tega proračun sestavljen tako, da se bodo vsi navedeni stroški krili s tem, da prispevajo člani na združnih dokladah, in sicer 22 mestnih mojstrov po 126 dinarjev na leto, 42 mojstrov na deželi po 89 dinarjev in 20 deželskih mojstrov brez pomočnikov in vajencev pa po 64 dinarjev; s tem bi bila plačana zveza, strokovni list »Dimničar«. Primanjkljaj 1770 dinarjev bo zadruga pokrila pri inkorporaciji, vpisninah, oprostninah, pri taksah za pomagalice in pri raznih redovnih globah. V ostalem pojasni načelnik proračun, točko za točko, tako v prejemkih kakor tudi v izdatkih, na kar je bil proračun v polnem obsegu soglasno sprejet in odobren. — **Točka 6.:** Cenik in razmere. Načelnik poroča, da se je pričelo takoj po zadnjem

občnem zboru pogajati z oddelkom ministrstva za trgovino in obrt glede cenika. Gospoda referenta tega oddelka pa se sprva ni moglo prepričati o potrebi povišanja cenika, ker je stal na stališču, da ima koncesijonirani dimnikar svoj zaslužek zagotovljen, ker opravlja svoje delo v določenih rokih, med tem ko druge obrti ne morejo na to računati, pač pa so odvisne od odjemalcev in naročnikov ter morajo na svoj zaslužek čakati. Končno pa je oddelk ministrstva vsled opetovanih intervencij načelstva in vsled vedno naraščajoče draginje pristal na naše upravičene zahteve in cene so se povišale od 1. oktobra 1921., in sicer: za štedilnike 50 % na 100 %, za ostale kurilne naprave pa za 50 %. S tem je bil cenik za dela v mestih takratnim razmeram primeren. Nato je podal g. načelnik jasno sliko o razmerah na deželi, kjer dela zastareli deželni zakon obilo težkoč v dimnikarskem vprašanju. Za deželo odobreni cenik pa takratnim razmeram nikakor ni odgovarjal, ker je moral dimnikar hoditi dostikrat po več ur iz svojega bivališča po različnih občinah in vaseh in ni zaslužil niti toliko, da bi si mogel kupiti skromen obed. Načelnik je končno predlagal, da se poviša cenik v mestu za 50 %, na deželi pa za 100 %, da si dimnikar opomore do svojega obstanka. Vladni zastopnik je nato poročal, da se s cenikom ne sega predaleč, na kar se je predlagalo po vsestranski debati sledeče povišanje maksimalnega cenika: Na predlog g. Pucelja iz Maribora se soglasno sklene, da se poviša cenik za mesta, točka 1., 3. do 14., za 50 %, točka 2. in od točke 15. do 37. pa za 100 %. Nadalje se na predlog g. Zakrajška soglasno sklene, da se izpremeni točka 38. v toliko, da velja nočni čas od 1. oktobra do 31. marca od 17. do 7. ure zjutraj, od 1. aprila do 30. septembra pa od 18. do 6. ure zjutraj, zaeno se zviša obstoječi cenik v tej točki za 50 %. Istotako je bil sprejet tudi predlog, da se poviša točka 39., to je, da se za dela ob nedeljah in praznikih priračuna gornjim cenam še 100%ni povišek. Končno je predlagal g. Pucelj iz Maribora, da se doda ceniku še točka 40., ki naj se glasi: Predstoječi cenik velja le za redno snaženje v mestih po obstoječem dimnikarskem redu, na deželi pa po krajevni potrebi, ki jo določi županstvo, in sicer le sporazumno z dimnikarjem. (Soglasno sprejeto.) — **Točka 7.** Načelnik omenja, da je zadruga storila vse korake glede dimnikarskega štatuta, in prečita tozadevni dopis pokrajinske uprave št. 11.336 z dne 4. novembra 1921., glasom katerega je pozvalo predsedstvo zgoraj imenovane uprave načelstvo, da predloži v spomenici z dne 11. oktobra 1921. omenjeni srbski predpis o dimnjačarskem radu. Pri tej priliki je bilo omenjeno, da so sedaj v Sloveniji veljavni požarnopolijski redi za k o n i, ki se sedaj p o s p r e j e t j u u s t a v e dajo izpremeniti edinole z zakonom, ki ga sklene narodna skupščina in ga potrdi kralj, in bodo pozneje, ko se bo z zakonom določila kompetenca oblastne skupščine, mogle izdajati tudi pokrajinske skupščine požarnopolijske re-de. Nadalje poroča načelnik, da namerava pokrajinska uprava za sedaj proučiti srbski predpis o dimnjačarskem radu in v primeru primernosti teh predpisov za Slovenijo pri pristojnem ministrstvu staviti potrebne predloge. Nato je poročal načelnik, da je napravila zadruga vlogo na pokrajinsko upravo za notranje zadeve, da naj ta oddelk potem okrajnih glavarstev ukrene, da bodo posamezna županstva v Sloveniji vpoštevala vsaj do definitivne rešitve obstoječe deželne zakone, ki se tičejo požarne policije. Tozadevni vlogi je pokrajinska uprava v polnem obsegu ugodila in izdala nalog vsem glavarstvom, da tem primerno poučijo vsa županstva. Da se pa po nekaterih občinah kljub temu ne godi tako, leži krivda na gospodih

tovariših samih, ker se ne brigajo zato, da bi se izdani nalog od strani županstev natančno izvrševal. Manipulacija nekaterih tovarišev, ki naznanjajo uporneže okrajnemu glavarstvu, je popolnoma napačna, ker spada kazen dotičnih upornikov med delokrog posameznih občin. Edino v slučaju, če županstvo v tem oziru ničesar ne ukrene, ima dimnikar pravico in dolžnost, ovaditi občinskega predstojnika na pokrajinsko upravo za notranje zadeve, katera zastopa nadzorstveno oblast namesto bivših deželnih odborov, da potem ta oblast tozadevno primerno ukrene. Nato se oglasi k besedi tovariš Avgust Kralj, ki naglašja, da se gospodje župani protivijo k požarnemu ogledovanju pritegniti strokovnjaka dimnikarja in da sploh zanemarjajo dolžnost o požarnem ogledovanju. G. načelnik pripomni k temu, da je deželni zakon v toliko zastarel in pomanjkljiv, ker ni jasno povedano, da se mora k požarnemu ogledovanju pritegniti tudi strokovnjaka dimnikarja, in pripomni, da je zadruga ponovno naprosila pokrajinsko upravo za notranje zadeve v vlogo št. 1107 z dne 21. oktobra 1921., da se vkljub temu zaukaže županstvom potom okrajnih glavarstev, da se vrši redno vsako leto požarno ogledovanje, h kateremu naj se pritegne tudi strokovnjaka dimnikarja. Tudi tozadevno se je zadržal ugodilo in zaukazalo vsem občinam v Sloveniji, da se morajo vršiti redno požarnopolicijski ogledi ob navzočnosti enega dimnikarja. (Se vzame na znanje.)

(Dalje prih.)

Južna železnica in obrtništvo. Iz Središča: Naši obrtniki so v veliki množini izrekli željo, da prirede skupni izlet na Falo ter si tam ogledajo velikanske moderne vodne in električne naprave, ki jih kot obrtnike naravno morajo interesirati. Obrtno društvo je vzelo zadevo v roke in vršilo priprave. Ker je videlo, da je južna železnica zadnji čas dala polovično vožnjo raznim organizacijam, n. pr. Pevski zvezi, Hrv. glav. gospodarskemu društvu, veterin. udruženju, Orlom, ženskemu kongresu itd., in ker so člani obrtnega društva v Središču povečini mali in revni obrtniki, je upravičeno smatrala, da bo južna železnica tudi v tem slučaju, ki je za obrtnike najmanj tako važen kot za Pevsko zvezo njena prireditev v Celju ali pa kak orlovski sestanek, dala polovično vožnjo. Toda na svoje veliko začudenje je dobilo društvo od obratnega ravnateljstva v Ljubljani negativen odgovor. Prošnja je bila brez navedbe razlogov odbita. Sedaj res več ne vemo, kaj je važnejše za državo in njen napredek: ali razvoj naše obrti in gospodarski razvoj sploh, ki se s takimi poučnimi izleti brezdvomno pospešuje, — ali pa pevske skupščine in orlovski tabori. Vidimo pa iz tega slučaja, da gospodje pri južni železnici nimajo srca in razumevanja za interese malega obrtništva. In dobro bo, da si to zapomnimo!

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru (od 8. do 17. sept). Dovož razstavnih predmetov. V svrhu pravočasne opreme razstavnih prostorov je nujno potrebno, da se dostavijo razstavnih predmeti (izvzemši vrtnarstvo), najkasneje do dne 3. septembra na razstavnih prostor. Posebej pa še opozarjamo vse razstavljalce, da pozneje došli predmeti ne pridejo več v poštev za ocenitev in dodelitev nagrad in diplom. Zato prosimo vse obrtnike v tem pogledu posebne točnosti. — Za prenočevanje tujcev bo skrbel stanovanski odsek razstavnega odbora, ki je te dni začel poslovati. V vseh stanovanskih zadevah se je obračati izključno na ta odsek, da se na ta način prepreči odiranje tujcev in ohrani mesto na dobrem glasu. Pri naročilih je natančno navesti dobo, za katero se želi stanovanje ter število sob, oziroma postelj. Za časa razstave bo vršil stanovanski

odsek permanentno službo na kolodvoru in v svoji pisarni, Aleksandrova c. 22. — Delo na razstavnem prostoru se je te dni pričelo in lepo napreduje. Pričela se je zgradba paviljonov za vrtnarski oddelek in za vinsko razstavo. Ograja v Prešernovi in Razlagovi ulici z velikimi reklamnimi ploščami bo te dni izgotovljena. — Vsa pojasnila glede razstave daje pisarna razstavnega odbora na Aleksandrovi cesti št. 22, kamor se je obračati bodisi pismeno ali ustno.

Obrtna razstava v Celju (od 12. do 22. avgusta 1922). Odbor obrtne razstave je začel razpošiljati vsem razstavljalcem nakazila njih prostorov in navodila glede dopošiljanja razstavnih predmetov. Te predmete je vposlati na naslov «Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju, za odbor obrtne razstave». Razstavne predmete je na voznih listih označiti z «Izložbeno blago». Razstavljalcem se dopošlje tudi brezplačne permanentne vstopnice, katere veljajo tudi kot legitimacije za polovično vožnjo od vstopne postaje in obratno. Opozarja se vse razstavljalce, da morajo isti sami urediti razstavne prostore. Tisti pa, ki želé, da jim uredi razstavnih prostor odbor, naj to naznanijo v najkrajšem času odboru obrtne razstave v Celju. Zavarovanje razstavnih predmetov oskrbi zavarovalna banka «Slavija» pod jako ugodnimi pogoji. Delo na razstavišču je postalo jako živalno in kaže, da bo razstava v polni meri odgovarjala svojemu namenu. Želeti je, da razstavljalci kolikor mogoče kmalu dopošljejo razstavne predmete, da se delo lahko mirno in v redu izvrši. V prihodnjih dneh se bo razposlalo na razne kraje vstopnice za obiskovalce razstave v predprodajo. Te vstopnice veljajo istotako kot legitimacije za polovično vožnjo po vseh železnicah naše države. Razstavnih odbor poziva tem potom ponovno celjsko prebivalstvo, da prihlasi v razstavnih pisarni prenočišča za posetnike razstave. Razstava je za Celje in okolico tako velike važnosti, da je pričakovati od strani prebivalstva največje podpore. Razstava bo privabila v Celje nebroj tujcev, ki bodo spoznali lepoto našega mesta in ga v prihodnje posečali tudi kot letoviščarji. Seveda se mora nuditi obiskovalcem obrtne razstave vse mogoče ugodnosti, da se jih na ta način pridobi za naslednji poset. Jasno je, da leži prihodnost Celja in okolice le v največjem razvoju industrije, obrti, trgovine in tujkega prometa. V teh panogah našega gospodarstva je iskati izboljšanja blagostanja našega celjskega prebivalstva.

Pozor, kamnoseški mojstri Slovenije! V svrhu ustanovitve strokovne zadruge kamnosekov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, se vrši v petek dne 4. avgusta 1922., popoldan ob 3. uri v pisarni deželne zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica 10 (palača trgovske in obrtniške zbornice), sestanek kamnoseških mojstrov ter se prosi, da se sestanka vsi kamnoseki zanesljivo udeleže.

Inozemske pošiljatve knjig in časopisov. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani obvešča vse interesirane kroge, da je generalni inspektorat ministrstva financ z odlokom z dne 24. junija, J. br. 9603, odločil, da smejo carinarnice cariniti brez dovoljenj odbora pri Narodni banki vse drobne poštné pošiljatve, ki vsebujejo knjige, note, modne časopise in druga priporočila, ki prihajajo v teži do pol kilograma iz inozemstva in ki niso namenjene trgovini, ako prihajajo na naslov zasebnih oseb in obrtnikov.

Izvoz živine v Trbiž. Italijanska vlada je dovolila uvoz žive živine, ki je bil do sedaj omejen le na notranja italijanska mesta, ki imajo klavnice, počenši od 26. junija tudi za obmejno mesto Trbiž.

Povišanje azijske pri uvozi carini. Trgovska in obrtniška zbornica opozarja vse zainteresirane, da je po brzodjavni naredbi finančnega ministra, C. br. 45.730, z dne 10. julija 1922., počeni od 15. julija povišani azijski na uvozno carino na 600 %, to je, da je 100 zlatih dinarjev enako 700 dinarjev v novčanicah. Povišani azijski se pobira za vse blago, za katerega ni bila do vključno 14. julija plačana uvozna carina. Za blago, ki se carini po vrednosti, to povišanje azijske ne velja.

V Središču se je po dolgotrajnem prizadevanju tamošnjih obrtnih krogov posrečilo ustanoviti obrtno-nadaljevalno šolo. Trg Središče ima veliko število večjih in manjših obrtnikov z velikim številom vajencev, ki so potrebni strokovne in splošne naobrazbe. Šola se otvori v novembru, in sicer za enkrat pripravljani tečaj in prvi letnik. Vodstvo prevzame šolski ravnatelj g. Kosi, pouk pa domače učiteljstvo.

Omejitev avtomobilnega prometa preko meje. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani obvešča vse lastnike avtomobilov, da je finančni minister na podlagi člena 273. carinskega zakona odredil, da se ima takoj vsak avtomobilni promet preko mej naše kraljevine po suhem prepričati. Od te prepovedi so izvzeti samo specialni slučaj, za katere izda odobrenje generalna direkcija carine. Pošiljatve avtomobilov v in iz inozemstva se smejo vršiti samo po železnicah ali ladjah, a ne po kopnih cestah. Vsled tega imajo carinarnice strikten nalog, da ne smejo dopuščati po cestah ni uvoza ni izvoza avtomobilov.

Vzgojajte vajence k delu! Po vojni je veselje do dela zelo padlo. Zato ga je treba zopet vzgojiti in obuditi. Začeti pa moramo tam, kjer vojna še ni pokvarila, pri obrtnem naraščanju, pri vajencih. Na obrtni razstavi bo poseben oddelek za vajence, v katerem bodo brezplačno razstavljena vajeniška dela. Najboljša dela se bodo nagradila, kar ne bo samo v čast vajencu, temveč tudi mojstru, ki je vajenca vzgojil in učil. Mojstri, dajte vajencem priliko in potrebni material, da izvrše kako primerno delo, sebi v ponos, obrti pa v čast!

Zagorje. V svrhu ustanovitve strokovne zadruge krojačev in krojačic za sodni okraj Litija je sklicala kolektivna obrtna zadruga obrtnikov v Zagorju sestanek krojačev in krojačic, ki se je vršil v ponedeljek dne 24. julija 1922. ob 4. uri popoldan v gostilni Grčar. Sestanka se je udeležilo več krojačev in štiri krojačice, kot zastopnik obrtne zadruge v Zagorju g. Ivan Bajcar in kot zastopnik deželne zveze obrtnih zadrug g. Eng. Franchetti iz Ljubljane. Sestanek je otvoril g. Ivan Bajcar, poudarjajoč, da se isti vrši v zmislu sklepa združnega občnega zbora, na katerem se je sklenilo, da se kolektivna zadruga izpremeni v več strokovnih zadrug. Tako se je pred kratkim ustanovila strokovna zadruga čevljarjev in njej naj sledi strokovna zadruga krojačev in krojačic. Zastopnik deželne zveze obrtnih zadrug g. Eng. Franchetti poroča o pomenu strokovnih zadrug in predlaga, da se naj izvoli pripravljalni odbor za ustanovitev zadruge krojačev in krojačic za sodni okraj Litija. Nato se je izvolil za predsednika pripravljalnega odbora gospod Josip Repovš v Zagorju, za odbornike pa sledeči gospodje: Franc Furman, Matija Drošč, Vekoslav Jezenšek in Mimi Šuštar iz Zagorja, Josip Rus iz Šmartna pri Litiji in Karel Urbas iz Litije. Dalje se je sklepalo o sestavi združnih pravil in se je sklenilo sledeče: V § 2. se določi, da se zadruga, za katero veljajo ta pravila, imenuje: **Zadruga krojačev in krojačic** ter obsega tiste osebe, katere v sodnem okraju litijskem izvršujejo krojaško obrt. Zadruga ima svoj sedež v Zagorju ob Savi. V § 11. združ-

nih pravil se določi triletna učna doba. Sprejemnina vajenca znaša 5 dinarjev, oprostnina 10 dinarjev. Članom, ki navadno ne delajo s pomočniki, ni dovoljeno imeti hkratu po več nego kvečjemu dva vajenca, članom, ki delajo z pomočniki, smejo imeti za vsakega pomočnika po enega vajenca več. V § 15. združnih pravil se določi združno sprejemnino na 50 dinarjev za ustanovitev eno ali več podružnic za vsako podružnico 200 dinarjev. V § 23. se določi: Zdržno načelstvo sestoji iz združnega načelnika, njegovega namestnika in združnega odbora, ki šteje 6 članov in 3 namestnike. V ostalem se pa sprejmejo pravila, ki jih je založila deželna zveza obrtnih zadrug. Pripravljalni odbor se pooblašča, da v slučaju potrebe pravočasno sklepa o eventualnih nasvetih zveze ali obrtnih oblasti. Zvezo se naprosi, da predloži pravila v odobritev.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Fotografski in umetno slikarski atelje Avg. Černe

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje. Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Restavrira stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privatnike itd. itd.

Za fotografe znižane cene.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metkovič,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzjave: **JADRANSKA.**

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader.
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82,
 New-York City. **Banko Yugoslavo de Chile,**
 Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
 Porvenir.

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestuje počenši s 1. majem 1922. za $\frac{1}{2}$ % višje, torej s

$4\frac{1}{2}\%$

od dne vloge do dne dviga.

M. Kuštrin, Ljubljana

Tehniško in elektrotehniško podjetje

Trgovina s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti na drobno in debelo. — Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pnevmatike. — Na razpolago je hidravlična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovnoznane tov. Walter Martiny v Turinu

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2, tel. 588.

Brzjavi: Kuštrin Ljubljana.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. 470. — Maribor, Jurčičeva ulica 9, tel. 133. — Beograd, Knez Mihajlova ulica 3.